

جداسازی، غربالگری و شناسایی پseudomonas فلورسنس تولیدکننده فلاوانزیم دو عملکردی PutA از خاک

حمید شهبازمحمدی، اسکندر امیدینیا

گروه بیوشیمی، انستیتوپاستور ایران، تهران، ایران.

نویسنده مسؤول: اسکندر امیدینیا، انستیتوپاستور ایران، بخش بیوشیمی، تهران. skandar@pasteur.ac.ir

دریافت: ۸۸/۲/۲۶ پذیرش: ۸۸/۵/۲۴

چکیده

زمینه و هدف: فلاوانزیم دو عملکردی PutA (Proline utilization A) از دو دومن پرولین دهیدروژناز و Δ -پیرولین-5-کربوکسیلات دهیدروژناز تشکیل یافته و نقش مهمی در مسیر متابولیسم پرولین به گلوتامات ایفاء می‌کند. هدف از این تحقیق، جداسازی و شناسایی باکتری‌های تولیدکننده فلاوانزیم PutA با خصوصیات کینتیکی مناسب بود.

روش بررسی: برای این منظور نمونه‌های خاک مورد نیاز از مناطق مختلف دربند، درکه، دماوند و فرحزاد در شهر تهران جمع‌آوری شدند. جداسازی و غربالگری میکروارگانیسم‌های تولیدکننده فلاوانزیم دو عملکردی با استفاده از دو روش تکنیک کشت غنی در محیط کشت اختصاصی پرولین و رنگ‌سنجی آنزیمی با واکنش رنگی فورمازان انجام شد و با سنجش آنزیمی تأیید گردید. شناسایی سویه جداسازی شده با کمک خصوصیات فنوتیپی و بیوشیمیایی انجام گرفت و فعالیت ویژه فلاوانزیم محاسبه شد.

یافته‌ها: از مجموع ۴۰۰ باکتری جداسازی شده، تنها یک سویه تولیدکننده PutA بود که به عنوان *Pseudomonas fluorescens* تشخیص داده شد. فعالیت ویژه فلاوانزیم نسبت به پرولین و Δ -پیرولین-5-کربوکسیلات به ترتیب ۲۲/۴ U/mg و ۱۰/۷ U/mg محاسبه گردید.

نتیجه‌گیری: فعالیت ویژه این آنزیم نسبت به پرولین و Δ -پیرولین-5-کربوکسیلات در مقایسه با مقادیر فلاوانزیم‌های جدا شده از منابع دیگر، قابل قبول می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: آنزیم، پرولین، پseudomonas فلورسنس، فلاوانزیم PutA، غربالگری.

مقدمه

آنزیم‌های کاتالیزورهای زیستی مستعدی هستند که تمامی واکنش‌های شیمیایی ارگانیسم‌های زنده توسط آنها انجام شده و در فرآیندهای نظیر رشد و ابقاء سلول و ترانسفورماسیون ماکرومولکول‌ها نقش دارند. تمامی اجزای زنده شامل حیوانات، گیاهان و میکروارگانیسم‌ها به عنوان منابع تولیدکننده آنزیم محسوب می‌شوند (۱ و ۲). ولیکن در زمینه آنزیم‌های صنعتی، میکروارگانیسم‌ها مهم‌ترین و ایده‌آل‌ترین منبع تولیدکننده

آنزیم‌های مختلف با دامنه کاربردهای گسترده به شمار می‌آیند آن چنان که بر اساس آمارهای موجود بیش از ۹۰٪ آنزیم‌ها توسط آنها تولید می‌شوند. آنزیم‌ها به عنوان یکی از مهم‌ترین متابولیت‌های ثانویه میکروبی محسوب می‌شوند که با استفاده از سیستم‌های تخمیر به طور موفقیت‌آمیز در مقیاس صنعتی تولید شده‌اند. از مزایای آنزیم‌های میکروارگانیسم‌ها می‌توان به امکان کنترل فیزیولوژیکی و فیزیکی شیمیایی، تنوع آنزیمی و

روش بررسی

گردآوری نمونه ها: نمونه‌های خاک مورد نیاز از مناطق مختلف دربند، درکه، دماوند و فرحزاد در شهر تهران جمع‌آوری شدند.

جداسازی و غربالگری باکتری‌های تولیدکننده فلاوانزیم PutA: به منظور جداسازی میکروارگانیسم‌های تولیدکننده فلاوانزیم دو عملکردی از دو روش تکنیک کشت غنی و رنگ‌سنجی آنزیمی استفاده شد.

الف) تکنیک کشت غنی: غربالگری اولیه باکتری‌های تولیدکننده PutA با روش تکنیک کشت غنی انجام شد. از هر نمونه خاک به مقدار یک گرم به ۵ میلی‌لیتر از محیط انتخابی شامل ۵٪ (w/v) L-پرولین، ۲ گرم در لیتر دی‌هیدروژن پتاسیم فسفات، ۱ گرم در لیتر کلرید سدیم، ۰/۵ گرم در لیتر سولفات منیزیم، ۰/۵ گرم در لیتر عصاره مخمر، ۵ گرم در لیتر پلی پپتون، pH=۷/۵ اضافه شده و به مدت ۷۲ ساعت در دمای ۳۷°C و دور ۱۴۰ rpm در داخل انکوباتور شیکردار رشد داده شد. از هر لوله محیط کشت، سریال رقتی به میزان ۱۰^{-۴} تهیه گردید و ۵۰ ماکرولیتر از آن به محیط همتای جامد آگار برده و کشت داده شد. سپس محیط‌ها به مدت ۲۴ ساعت در داخل انکوباتور ۳۷°C قرار گرفتند. تک کلنی‌های رشد کرده بر اساس خصوصیات مورفولوژیکی متمایز شدند و سپس هر کلنی را به یک محیط آگار جدید انتقال داده و به منظور اطمینان از خلص بودن آنها تا سه مرتبه کشت داده شدند (۱۲).

ب) رنگ‌سنجی آنزیمی با واکنش رنگی فورمازان: در این روش به منظور تهیه پلیت‌های همانند (Replica plate)، میکروارگانیسم‌های جدا شده از خاک که در حدود ۴۰۰ کلنی بودند به پلیت‌های محیط کشت جامد آگار (در هر پلیت نزدیک ۱۰۰ کلونی) انتقال داده شده و به مدت ۲۴ ساعت در انکوباتور ۳۷°C قرار گرفتند. بر روی کلنی‌های رشد کرده، کاغذ نیتروسولوزی قرار داده شد، به طوری که مقداری از هر یک از کلنی‌ها به کاغذ چسبیدند. سپس به مدت ۳۰ دقیقه در محلولی از ۱۰ میلی‌گرم لیزوزیم و ۱۰ میلی‌مولار EDTA، (pH=۶/۰) در انکوباتور ۳۷°C قرار گرفتند و بعد از بیرون آوردن از انکوباتور، به مدت ۱۵ دقیقه در فریزر ۲۰°C- و ۵ دقیقه در دمای اتاق قرار داده شدند. در ادامه برای جلوگیری از تشکیل ترکیب فورمازان ناشی از عملکرد آنزیم‌های زنجیره تنفسی، در بافر ۰/۱ مولار Tris-HCl (pH=۸/۰) حاوی ۵٪ گلیسرول و ۰/۰۵ Tween-80 مرطوب شده و به مدت ۱۰ دقیقه در ۵۰°C

مقادیر بالای تولید اشاره نمود (۳). در این راستا، جداسازی و غربالگری آنزیم‌های جدید با خصوصیات مؤثر و بهینه از میکروارگانیسم‌های ساکن طبیعت به عنوان اولین مرحله در مسیر تحقیق و توسعه محصولات آنزیمی محسوب می‌شود (۴). گروه مهمی از آنزیم‌ها که مطالعات غربالگری گسترده‌ای بر روی آنها انجام شده است، فلاوانزیم‌ها می‌باشند (۵ و ۶). فلاوانزیم دو عملکردی Proline utilization A (PutA) توسط ژن *putA* کد شده و از دو دومن پرولین دهیدروژناز و Δ -پیرولین-۵-کربوکسیلات دهیدروژناز تشکیل یافته است (۷). این آنزیم که نقش مهمی در مسیر متابولیسم پرولین به گلوتامات ایفاء می‌کند از منابع مختلف باکتریایی (۷)، گیاهی (۸) و حیوانی (۹) گزارش شده است.

در اولین مرحله از این مسیر متابولیسی، پرولین دهیدروژناز در حضور کوآنزیم Flavin adenine dinucleotide (FAD) پرولین را به ترکیب حدواسط Δ -پیرولین-۵-کربوکسیلات تبدیل می‌نماید. $FADH_2$ تولید شده نیز الکترون‌های خود را به پذیرنده‌های زنجیره انتقال الکترون منتقل می‌کند. در دومین مرحله، Δ -پیرولین-۵-کربوکسیلات در یک واکنش غیر آنزیمی به گلوتامات- γ -سمی آلدئید هیدرولیز شده و سپس توسط آنزیم Δ -پیرولین-۵-کربوکسیلات دهیدروژناز و با حضور کوآنزیم NAD^+ به گلوتامات تبدیل می‌شود. در تمام یوکاریوت‌ها و برخی از باکتری‌ها نظیر *thermus thermophilus* دو دومن این فلاوانزیم توسط دو ژن جداگانه کد می‌شوند (۱۰). نقص ژنتیکی در مسیر متابولیسی پرولین به گلوتامات باعث بروز بیماری هایپرپرولینمیا در انسان می‌شود (۹). هر چند که شواهدی در خصوص ارتباط بین نقص مسیر متابولیسم پرولین و بروز بیماری اسکیزوفرنی و همچنین نقش آنزیم پرولین دهیدروژناز در مهار سرطان کشف شده است (۱۱).

هدف از این تحقیق، جداسازی و شناسایی باکتری‌های تولیدکننده فلاوانزیم دو عملکردی PutA با خصوصیات کینتیکی مناسب بود. برای این منظور نمونه‌های مختلفی از شهر تهران جمع‌آوری شده و مطالعات غربالگری گسترده‌ای بر روی آنها صورت گرفت. بدیهی است که این آنزیم‌های باکتریایی می‌توانند مدل‌های مناسبی برای انجام مطالعات ساختاری و درک آنزیم‌های همتای آنها در انسان باشند. این مطالعه، اولین گزارش از جداسازی *Pseudomonas fluorescens* تولیدکننده فلاوانزیم دو عملکردی PutA می‌باشد.

Δ -پیرولین-۵-کربوکسیلات، ۲ میلی مولار NAD^+ ، ۲۰۰ میلی مولار بافر Tris-HCl (pH=۷/۵) و محلول آنزیم بود. در شاهد، سوبسترا بوسیله آب جایگزین گردید. واحد فعالیت آنزیمی به عنوان مقدار آنزیمی که تشکیل ۱ میکرومول NADH را در هر دقیقه کاتالیز می‌نماید، تعریف شد. (۷).

سنجش مقدار پروتئین: اندازه‌گیری غلظت پروتئین کل سویه باکتری تولیدکننده آنزیم با کمک کیت سنجش پروتئین Bio-Rad انجام شد (۱۵).

شناسایی سویه باکتری تولیدکننده آنزیم: تشخیص سویه باکتری جدا شده از خاک با کمک خصوصیات فنوتیپی نظیر مورفولوژی میکروسکوپی، واکنش رنگ‌آمیزی گرم، تست هیدروکسید پتاسیم ۰/۳٪، رشد در دمای ۳۷ و ۴۱ درجه سانتی‌گراد و تست‌های بیوشیمیایی استاندارد نظیر Triple Sugar Iron Agar (TSIA)، Voges-Proskauer (VP)، سیترات، قرمز متیل، تولید ایندول، هیدرولیز اوره، اکسیداز، کاتالاز، احیاء نیترات، لسیتیناز (واکنش زرده تخم‌مرغ)، هیدرولیز ژلاتین، آرژنین دهیدرولاز، تولید پلی‌ساکارید Levan، لیزین دکربوکسیلاز، اورنیتین دکربوکسیلاز، تریپتوفان دامیناز و تولید گاز سولفید هیدروژن انجام گرفت (۱۶).

یافته‌ها

در مرحله اول غربالگری که به وسیله تکنیک کشت غنی در محیط انتخابی حاوی اسیدآمینه پرولین به عنوان تنها منبع کربن، نیتروژن و القاء کننده آنزیم انجام شد، ۴۰۰ میکروارگانیسم مختلف از ۲۵ نمونه خاک مختلف، جداسازی شدند. سپس به منظور غربالگری بیشتر سویه‌های تولیدکننده فلاوانزیم مورد نظر از روش رنگ‌سنجی آنزیمی با واکنش رنگی فورمازان استفاده شد. تنها ۴ باکتری از مجموعه ۴۰۰ کلونی باکتری قادر به تشکیل رنگ قرمز لاکه بودند که به منظور تأیید نهایی با روش سنجش آنزیمی انتخاب شدند. بر اساس نتایج به دست آمده از سنجش آنزیمی، تنها سویه S5H به عنوان تولیدکننده فلاوانزیم PutA شناخته شد. بر اساس اطلاعات ب‌دست آمده، این سویه فعالیت ویژه قابل ملاحظه‌ای نسبت به L- پرولین و همچنین Δ -پیرولین-۵-کربوکسیلات از خود نشان داد و فعالیت ویژه آن نسبت به پرولین و Δ -پیرولین-۵-کربوکسیلات به ترتیب ۲۲/۴ U/mg و ۱۰/۷ U/mg محاسبه گردید. بر اساس مطالعات تاکسونومیکی انجام شده بر روی سویه تولیدکننده آنزیم که نتایج آن در جدول ۱ خلاصه شده است. این باکتری‌ها به عنوان *P. fluorescens* شناسایی شد.

قرار داده شدند. در انتها بر روی کاغذ نیترو سلولز بافر ۰/۱ مولار Tris-HCl (pH=۸/۵) حاوی ۰/۵٪ گلیسرول و ۰/۰۵٪ Tween-80، ۱۰ میلی‌مولار L-پرولین، ۰/۴ میلی‌مولار FAD (Flavin Adenine dinucleotide)، ۰/۵۴ میلی‌مولار INT (p-iodonitrophenyl tetrazolium) و ۰/۳۳ میلی‌مولار PMS (Phenazine methosulfate) اضافه شد و کلنی‌های که لکه‌های قرمز لاکه‌رنگ را تشکیل دادند جدا گردیدند (۱۳).

تولید فلاوانزیم PutA: تولید آنزیم با استفاده از محیط کشت انتخابی شرح داده شده در قسمت روش‌های غربالگری انجام شد. هر یک از باکتری‌های جدا شده از غربالگری در ۵۰ میلی‌لیتر محیط کشت مایع و در شرایط دمای 37°C ، دور rpm ۱۴۰ و مدت زمان ۷۲ ساعت در داخل انکوباتور شیکردار رشد داده شدند. رسوب باکتری‌های رشد کرده با سانتریفوژ در دمای 4°C و دور rpm ۱۰۰۰۰ به مدت ۲۰ دقیقه جمع‌آوری شده و هر رسوب سلولی در ۱۰ میلی‌لیتر از بافر پتاسیم فسفات ۰/۱ مولار (pH=۷/۰) دارای ۰/۱ میلی‌مولار EDTA، ۵ میلی‌مولار ۲-مرکاپتو اتانول، ۰/۵٪ گلیسرول و ۰/۰۵٪ Tween80 حل گردید. سپس سوسپانسیون باکتریایی بر روی یخ و به مدت زمان ۲۰ دقیقه با امواج ۹ kHz در دستگاه Ultrasonic Oscillator، سونیکه شد. به منظور شفاف شدن، سوسپانسیون حاصل از سونیکاسیون به مدت ۲۰ دقیقه در دمای 4°C و دور rpm ۱۰۰۰۰ سانتریفوژ گردید و از محلول رویی جهت سنجش فعالیت آنزیمی و تعیین مقدار پروتئین استفاده شد (۱۴).

سنجش فعالیت آنزیمی: به منظور سنجش فعالیت فلاوانزیم PutA، عصاره سلولی به دست آمده از سونیکاسیون به مخلوطی از بافر ۰/۱ مولار Tris-HCl (pH=۸/۵) حاوی ۰/۵٪ گلیسرول و ۰/۰۵٪ Tween 80، ۱۰ میلی‌مولار L-پرولین، ۰/۴ میلی‌مولار FAD، ۰/۵۴ میلی‌مولار INT و ۰/۳۳ میلی‌مولار PMS در حجم نهایی ۲۵۰ میکرو مولار اضافه شده و به مدت ۱۰ دقیقه و با سرعت rpm ۱۰۰ بر روی شیکر نوسانی انکوبه می‌شود. در شاهد، سوبسترای پرولین بوسیله آب جایگزین خواهد شد. تشکیل رنگ فورمازان در طول موج ۴۹۰ نانومتر در دستگاه الیزا ریدر اندازه‌گیری شده و هر واحد فعالیت آنزیمی به عنوان مقدار آنزیمی که ۱ میکرومول INT را در مدت یک دقیقه احیاء می‌کند، تعریف گردید. Δ -پیرولین-۵-کربوکسیلات دهیدروژناز در طول موج ۳۴۰ نانومتر و توسط اسپکتروفوتومتر UV-visible مورد سنجش قرار گرفت. مخلوط واکنش با حجم ۱ میلی‌لیتر شامل محلول ۱۰ میلی‌مولار

جدول ۱- میکروارگانیزم‌های جدا شده از نمونه‌های خاک با کمک تکنیک کشت غنی

نمونه خاک	مکان و زمان جمع‌آوری	مشخصات ظاهری	تعداد باکتری‌های جدا شده بر روی محیط انتخابی
S1	تهران، منطقه فرحزاد، ۸۶/۸/۱۲	مرطوب، ماسه‌ای	۱۰
S2	تهران، منطقه فرحزاد، ۸۶/۸/۱۲	قهوه‌ای، مرطوب، چسبنده	۱۵
S3	تهران، منطقه فرحزاد، ۸۶/۸/۱۲	قهوه‌ای، نرم، ماسه‌ای	۲۰
S4	تهران، منطقه فرحزاد، ۸۶/۸/۱۲	مرطوب، شنی، نرم	۲۴
S5	تهران، منطقه فرحزاد، ۸۶/۸/۱۲	سیاه گل‌آلود	۲۰
S6	تهران، منطقه دربند، ۸۶/۸/۱۵	سیاه، مرطوب، سفت	۱۲
S7	تهران، منطقه دربند، ۸۶/۸/۱۵	مرطوب، ماسه‌ای	۱۴
S8	تهران، منطقه دربند، ۸۶/۸/۱۵	خشک، قهوه‌ای روشن	۱۷
S9	تهران، منطقه دربند، ۸۶/۸/۱۵	مرطوب، سیاه	۱۸
S10	تهران، منطقه دربند، ۸۶/۸/۱۵	مرطوب، سیاه، خوشه‌ای	۲۲
S11	تهران، منطقه درکه، ۸۶/۸/۱۷	خشک، قهوه‌ای روشن، نرم	۶
S12	تهران، منطقه درکه، ۸۶/۸/۱۷	خشک، نرم، قهوه‌ای	۹
S13	تهران، منطقه درکه، ۸۶/۸/۱۷	مرطوب، سیاه، نرم	۱۱
S14	تهران، منطقه درکه، ۸۶/۸/۱۷	مرطوب، سیاه	۱۹
S15	تهران، منطقه درکه، ۸۶/۸/۱۷	قهوه‌ای مرطوب، سفت	۲۰
S16	تهران، منطقه درکه، ۸۶/۸/۱۷	خشک، ماسه‌ای، نرم	۱۶
S17	تهران، منطقه دماوند، ۸۶/۸/۲۰	ماسه‌ای، قهوه‌ای روشن	۲۴
S18	تهران، منطقه دماوند، ۸۶/۸/۲۰	قهوه‌ای روشن، سفت	۵
S19	تهران، منطقه دماوند، ۸۶/۸/۲۰	خشک، سفت، قهوه‌ای تاریک	۱۷
S20	تهران، منطقه دماوند، ۸۶/۸/۲۰	مرطوب، مجزا	۲۰
S21	تهران، منطقه دماوند، ۸۶/۸/۲۰	مرطوب، ماسه‌ای	۲۳
S22	تهران، منطقه دماوند، ۸۶/۸/۲۱	گل‌آلود	۱۹
S23	تهران، منطقه دماوند، ۸۶/۸/۲۱	گل‌آلود	۱۰
S25	تهران، منطقه دماوند، ۸۶/۸/۲۱	گل‌آلود	۱۱
S26	تهران، منطقه دماوند، ۸۶/۸/۲۱	خشک، قهوه‌ای روشن، نرم	۱۸

بحث

در این تحقیق با هدف دستیابی و شناسایی سویه‌های تولیدکننده فلاو آنزیم PutA، مطالعات جداسازی و غربالگری گسترده‌ای بر روی باکتری‌های خاکری صورت گرفت. برای این منظور، ابتدا ۲۵ نمونه مختلف خاک از مناطق دربند، درکه، دماوند و فرحزاد در شهر تهران جمع‌آوری شدند. سپس بر اساس تجربیات Asano و همکارانش و همچنین مجری طرح، محیط کشت اختصاصی که از اسیدآمین پرولین به عنوان تنها منبع کربن و نیتروژن استفاده می‌کند، طراحی و ساخته شد (۱۲ و ۱۳). نمونه‌های جمع‌آوری شده پس از کشت در داخل محیط‌های مایع و رقیق‌سازی به میزان ۴-۱۰ به داخل محیط‌های جامد آگار انتقال داده شده و از آنها کلونی‌های خالص تهیه گردید. در مرحله اول غربالگری که به وسیله تکنیک کشت غنی در محیط انتخابی حاوی اسیدآمین پرولین به عنوان تنها منبع کربن، نیتروژن و القاء‌کننده آنزیم انجام شد، ۴۰۰ میکروارگانیزم مختلف از ۲۵ نمونه خاک مختلف، جداسازی شدند. سپس با توجه به این که، این مرحله تنها به عنوان غربالگری اولیه محسوب شده و احتمال رشد باکتری‌های ناخواسته واجد فلاوآنزیم‌های دیگر وجود داشت، از

روش دقیق‌تر رنگ سنجی آنزیمی با واکنش رنگی فورمازان استفاده شد. با انجام رنگ‌سنجی آنزیمی، از مجموع ۴۰۰ کلونی جدا شده در مرحله اول، تنها ۴ کلونی قادر به تشکیل رنگ قرمز لاک‌ی بودند که به منظور تأیید نهایی با روش سنجش آنزیمی انتخاب شدند. در ادامه به منظور تأیید نهایی و اطمینان حاصل نمودن از تولید آنزیم، این ۴ کلونی جدا شده در محیط‌های مایع به مقدار حجیم کشت داده شدند که پس از تهیه رسوب سلولی و انجام سنجش آنزیمی در حضور پرولین و Δ -پیرولین-۵-کربوکسیلات، تنها یک سویه به عنوان تولیدکننده قطعی فلاوآنزیم PutA شناخته شد. این سویه فعالیت ویژه قابل ملاحظه‌ای نسبت به L-پرولین و همچنین Δ -پیرولین-۵-کربوکسیلات از خود نشان داد و فعالیت ویژه آن نسبت به پرولین و Δ -پیرولین-۵-کربوکسیلات به ترتیب $22/4 \text{ U/mg}$ و $10/7 \text{ U/mg}$ محاسبه گردید. این سویه که با عنوان S5H نامگذاری شده و از نمونه خاک جمع‌آوری شده از منطقه فرحزاد جداسازی شده بود، به منظور شناسایی جنس و گونه تحت مطالعات تاکسونومیکی قرار گرفت. بر اساس مطالعات تاکسونومیکی انجام شده بر

نتیجه گیری

مطالعه انجام شده اولین گزارش از جداسازی *P. fluorescens* تولیدکننده فلاوانزیم PutA می باشد. فعالیت ویژه این آنزیم نسبت به پرولین و Δ -پیرولین-5-کربوکسیلات به ترتیب $22/4$ U/mg و $10/4$ U/mg بود که در مقایسه با مقادیر فلاوانزیم های جدا شده از منابع دیگر، قابل قبول می باشد.

تشکر و قدردانی

از گروه بیوشیمی و میکروبیولوژی انستیتو پاستور ایران به منظور همکاری در انجام آزمایشات و استفاده از تجهیزات مورد نیاز در اجرای این تحقیق، تشکر و قدردانی می شود.

References

- Palmer T. *Enzymes: Biochemistry, Biotechnology and Clinical Chemistry*. Harwood Publishing Limited, International Publishers, Coll House, Weatergate, Chichester, Weat Sussex; 2003: 354-355.
- Acehle W. *Enzymes in industry, Production and Applications*. Wiley-VCH Verlag GmbH & Co. KGaA, Weinheim; 2004: 244-246.
- Buchholz K, Kasche V, Bornscheuer UT. *Biocatalysts and Enzyme Technolgy*. Wiley-VCH Verlag GmbH & Co. KGaA, Weinheim; 2005: 186-192.
- Desai M.A. *Downstream processing of proteins: methods and protocols*. Humana Press, Totowa; 2000: 23-40.
- Sakuraba H, Takamatsu Y, Satomura T, Kawakami R, Ohshima T. *Purification, characterization, and application of a novel dye-linked L-proline Dehydrogenase from a hyperthermophilic archaeon, hermococcus profundus*. Applied and environmental microbiology. 2001, 67: 4: 1470-1475.
- Kawakami R, Sakuraba H, Tsuge H, Goda S, Katunuma N, Ohshima T. *A second novel dye-linked L-proline dehydrogenase complex is present in the hyperthermophilic archaeon pyrococcus horikoshii OT-3*. FEBS 2005; 272: 4044- 4054.
- Meile L, Leisinger T. *Purification and properties of the bifunctional proline dehydrogenase/1- pyrroline-5-carboxylate dehydrogenase from Pseudomonas aeruginosa*. Eur. J. Of Biochem. 1982; 129: 67- 75.
- Kiyosue T, Yoshiba Y, Yamaguchi-Shinozaki K, Shnozaki K. *A nuclear gene encoding mitochondrial proline dehydrogenase, an enzyme involved in $\parallel$ raline metabolism is upregulated by praline but downregulated by dehydration in Arabidopsis*. American society of plant physiologists. 1996; 8: 1323-1335.
- Gogos JA, Santha M, Takacs Z, Beck KD, LuineV, Lucas1 L R, Nadler JV, Karayiorgou M. *The gene encoding proline dehydrogenase modulates sensorimotor gating in mice*. Nature genetics. 1999; 21: 434-439.
- White TA, Krishnan N, Becker D F, Tanner J J. *Structure and kinetics of monofunctional proline dehydrogenase from Thermus thermophilus*. J. Biol. Chem. 2007; 282: 19: 14316-14327.
- Jaequet H, Raux G, Thibaut F, Hecketsweler B, Houy E, Demilly C., et al. *PRODH mutations and hyperprolinemia in a subset of schizophrenic patients*. Hum. Mol. Genet. 2002; 11: 9: 2243-2249.
- Hongpattarakere T, Seksun N Suriya A. *Isolation and screening of D-amino acid amidase producing bacteria from soil samples*. Songklanakarinn. J. Sci. Technol. 2003; 25: 2: 255-265.
- Shahbaz Mohammadi H, Omidinia E, Lotfi AS, Saghiri R. *Preliminary report of NAD⁺- dependent amino acid dehydrogenase producing bacteria isolated from soil*. Iranian Biomed. J. 2007; 11: 2: 131- 135.
- Shahbaz Mohammadi H, Omidinia E. *Purification of recombinant phenylalanine dehydrogenase by partitioning in aqueous two-phase systems*. J. Chromatogr. B 2007; 854: 273-278.
- Bradford M.M. A rapid and sensitive for the quantitation of microgram quantities of protein utilizing the principle of protein-dye binding. Anal. Biochem. 1976; 72: 248-254.
- Baron EJ, Finegold SM. Bailey and Scotts's. *Diagnostic microbiology*. 8th edition, the C.V. Mosby Company, ST. Louis. Baltimore. Philadelphia. Toronto. 1990: 363-407.
- Asano Y, Tanetani M. *Thermostable phenylalanine dehydrogenase from a mesophilic Microbacterium sp. Strain DM86-1*. Arch. Microbiol. 1998; 169: 220-224.
- Mcnamer AD, Stewart CR, Nicotinamide adenine dinucleotide-dependent $\parallel$ raline dehydrogenase in chlorella. Plant Physiol. 1973; 53: 440-444.
- Baban BA, Vinod M P, Tanner JJ, Becker D F. *Probing a hydrogen bond pair and the FAD redox properties in the $\parallel$ raline dehydrogenase domain of Escherichia coli PutA*. BBA 2004; 1701: 49-59.
- Menzel R, Roth J. *Enzymatic properties o f the purified PutA protein from Salmonella typhimurium*. J. Biol. Chem. 1981; 256: 18: 9762-9766.